श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा – नवेम्बर-दिसम्बर, २०१६

कक्षा – शास्त्रिद्वितीयवर्षम् (SEM-3) **प्रश्नपत्रम् – ५** गुणाः - ७०

विषयः – फलितज्योतिषम् **कोड – C.C.2.3.5** समयः – ०३:००-०६:००

दिनाङ्कः – २९-११-२०१६ सन्दर्भग्रन्थः – भारतीयकुण्डलीविज्ञानम्

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

प्रश्नः – १ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्यां कुरुत। ०८

(१) ज्योतिः शास्त्रफलं पुराणगणकैरादेश इत्युच्यते
नूनं लग्नबलाश्रित पुनरयं तत्स्पष्टखेटाश्रयम्॥

(२) पंक्तिः स्वेष्टाद् भवेदग्रे पंक्त्यामिष्टंविशोधयेत्।
तच्चालनमृणं ज्ञेयं व्यत्यये व्यत्ययं विदु॥

(३) गतैष्यदिवसाद्येन गतिर्निघ्नी खषडहृता।
लब्धमंशादिनां शोध्यं योज्यं स्पष्टो भवेद् ग्रह॥

प्रश्नः – २ एकस्य साधनं कुरुत। ०८

(१) चालनानुसारेण ग्रहसाधनम् (२) भयातभभोगानयनम्

प्रश्नः – ३ निम्नलिखितेषु टिप्प्पणीद्वयं लिखत। ०४

(१) चालनसाधनम् (३) ऋतुपरिचयः
(२) इष्टकालसाधनम् (४) स्थिरकरणानां अवस्थितिः कदा भवति?

प्रश्नः – ४ अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं यच्छत। ०५

(१) अभिजिन्नक्षत्रस्य मानं कति भवति ? (५) भभोगशब्दस्य कः अर्थः ?
(२) स्थिर करणानि कानि ? (६) अयनांशानयने शकस्य वा संवतस्य ग्रहणं भवति?
(३) धनचालनं कदा क्रियते ? (७) संवत्सराणि कति सन्ति ?
(४) क्षयतिथिः कस्य संज्ञा भवति?

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

प्रश्नः – ५ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्यां कुरुत।। ०८

(१) लंकोदया विघटिका गजभामि गोङ्क-
दसास्त्रिपक्षदहना क्रमगोत्क्रमस्थाः।
हीनान्विताश्चरदलैः क्रमगोत्क्रमस्थै-
र्मेषादितो घटत उत्क्रमतस्त्विमे स्युः॥

(२) द्रेक्काणाः स्युः स्वभवनसुतत्रित्रिकोणाधिपानाम्।

(३) कुजयमजीवज्ञसिताः पंचेन्द्रियवसुमुनीन्द्रियांशानाम्।
अयुजि युजि तु भे विपर्ययस्थाः॥

प्रश्नः – ६ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं निबन्धयत। ०८

(१) दशमलग्नायनम् (२) सोदाहरणं त्रिशांशविचार:

प्रश्नः – ७ निम्नलिखितेषु टिप्प्पणीद्वयं लिखत। ०४

(१) द्वादशांशविचार: (३) जन्माङ्गचक्रस्य उदाहरणम्

(२) पूर्वनतकालं कदा भवति? (४) नवमांशविचार:

प्रश्नः – ८ अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं यच्छत ०५

(१) एकस्मिन् द्वादशांशे कति अंश: भवन्ति? (५) समराशौ प्रथमहोराया: अधिप: क: ?

(२) एकस्मिन राशौ कति होरा भवन्ति ? (६) एकस्मिन् नवमांशे कति अंशा भवन्ति ?

(३) चलितचक्रं केनाधारेण निर्मीयते ? (७) त्रिंशांशेविषमराशौ प्रथमभागस्य अधिप: क: ?

(४) सप्तमांशे ओजराशौ राश्यादिखण्डस्य प्रारम्भ: कुत्रत: भवति ?

तृतीयान्विति: (Unit-3)

प्रश्नः – ९ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोःसप्रसङ्गं व्याख्यां कुरुत।। ०८

(१) जीवेन्दुष्णकरा: कुजस्य सुहृदो ज्ञोऽरि: सितार्कौ समौ।
मित्रे सूर्यसितौ बुधस्य हिमगु शत्रु: समश्चापरे ॥

(२) अथोच्यते सप्तकवर्गचक्रं खगामिनां तदबलसाधनार्थम्।
बलं बिना खेटफलं न वक्तुं भावादिजातं च नर: क्षम: स्यात् ॥

(३) अजवृषमृगाङ्गनाकर्किमीनवणिजांशकेष्विनाद्युच्चा॥
दशशिख्यष्टाविशतितिथीन्द्रियत्रिनवविंशेषु।

प्रश्नः – १० अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं निबन्धयत। ०८

(१) सप्तवर्गबलविचार: (२) सोदाहरणम् अन्तर्दशानयनम्

प्रश्नः – ११ निम्नलिखितयोः कस्यचिदेकस्य उपरि टिप्पणीं लिखत ०२

(१) ग्रहाणां नीचराशय: (२) तात्कालिकमैत्री: कथं निर्णीयते?

प्रश्नः – १२ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः अतिलघूत्तरं लिखत। ०२

(१) भुक्तकाल: इत्यस्य कोऽर्थ: ? (३) अष्टोत्तरी दशा कदा ग्राह्या ?

(२) बुधस्य उच्चराशि: क: ? (४) शनि: कस्य अधिप: ?

***